

PRÍLOHA Č.6
CHARAKTERISTIKA PRIORÍT A OPATRENÍ OSI 3, KTORÉ SÚ IMPLEMENTOVANÉ
PROSTREDNÍCTVOM OSI 4
účinná od 13. 03. 2013

V Prílohe č. 6 **Charakteristika priorít a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4** sú definované jednotlivé opatrenia osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4. Opatrenia osi 3 sú upravené pre ich realizáciu v rámci implementácie opatrenia 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a sú záväzné pre MAS aj konečného prijímateľa – predkladateľa projektu.

Zároveň sú v tejto prílohe uvedené **Pokyny na vypracovanie tabuľkovej časti projektu vo formáte Excel**, ktoré konečný prijímateľ – predkladateľ projektu predkladá spolu so Žiadosťou o nenávratný finančný príspevok pre príslušné opatrenie osi 3 implementované prostredníctvom osi 4.

OS 3: KVALITA ŽIVOTA VO VIDIECKYCH OBLASTIACH A DIVERZIFIKÁCIA VIDIECKEHO HOSPODÁRSTVA

PRIORITA: VYTVÁRANIE PRACOVNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ NA VIDIEKU

OPATRENIE 3.1 DIVERZIFIKÁCIA SMEROM K NEPOĽNOHOSPODÁRSKYM ČINNOSTIAM

Kód opatrenia

311 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

Právny základ

Kapitola I, články 52 (a) (i) a 53 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

Kapitola III, článok 35 a príloha II, bod 5.3.3.1.1 nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Cieľ

Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym aktivitám, rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít (vstupy a výstupy nezahrnuté do prílohy č. 1 Zmluvy o založení ES) a zvyšovanie vidieckej zamestnanosti.

Tento cieľ sa bude naplňovať predovšetkým prostredníctvom:

- rozširovania alternatívnych zdrojov príjmov cestou zriaďovania doplnkových výrobných nepoľnohospodárskeho charakteru;
- tvorby nových a zachovania už existujúcich pracovných miest.

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr.:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných a ubytovacích zariadení s kapacitou 11 – 40 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov (ktoré stratili svoj pôvodný účel) na agroturistické objekty s kapacitou 11 – 40 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výrobných a predajných objektov (pri rekonštrukcii a modernizácii vrátane technológií) a nákup strojov, technológií a zariadení pre:

- doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie vrátane zariadenia geotermálneho vrtu a jeho využívania vrátane rozvodov s výnimkou veternej, vodnej a solárnej energie za podmienky, že prevažnú časť vyrobenej energie konečný prijímateľ nespotrebuje vo vlastnom podniku – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet,
- výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov (napr. tkanie ľanového plátna a následná výroba národných (ľudových) krojov, atď.) – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet.
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností (napr. kryté bazény, fitness centrá, masáže a solárne zariadenia, sociálne zariadenia, čističky odpadových vôd a pod.) – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdectvo, rybárstvo, poľovníctvo, pltníctvo, cykloturistika, vodné športy, zimné športy, sauna, bazén, detské ihrisko a pod.) – stavebné investície, investície do vybavenia, strojov a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet.

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia predajných miest znamená založenie a prevádzkovanie malých predajných miest umiestnených priamo na farmách alebo miestach dostupných pre návštevníkov regiónu, kde konečný prijímateľ bude môcť predávať svoje výrobky vyrobené v rámci tohto opatrenia, ktoré musia byť nepoľnohospodárskej povahy (napr. ľudovomelecké výrobky: vyrezávané drevené črpáky, národné ľudové kroje, keramika).

Súčasťou stavebných investícií môžu byť aj prístupové cesty, pripojenie na inžinierske siete a úpravy v rámci areálu.

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

1. Investície sa musia realizovať na území Slovenska, v oblasti Konvergenčného cieľa. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS (mimo Bratislavského kraja).
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí v prípade výstavby, rekonštrukcie a modernizácie výrobných objektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie (bioplynové stanice) predložiť samostatnú ŽoNFP (projekt).
3. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá záväzky voči štátu po lehote splatnosti, *voči nemu a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nie je vedený výkon rozhodnutia. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP, že má vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom, a potvrdením miestne príslušného správcu dane, nie starším*

ako tri mesiace, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky a ďalšími dokladmi uvedenými v povinných prílohách žiadosti o NFP¹.

4. *Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu* nemá evidované nedoplatky poistného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové poistenie (splátkový kalendár potvrdený veriteľom sa akceptuje). *Preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením Sociálnej poisťovne a každej zdravotnej poisťovne zamestnancov, nie starším ako tri mesiace^{1,2}. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri každej ŽoP formou čestného vyhlásenia.*
5. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v likvidácii², neprebíha voči nemu konkurzné konanie, nie je v konkurze, v reštrukturalizácii a nebol voči nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku *– preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením príslušného konkurzného súdu, nie starším ako tri mesiace, a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nie je vedený výkon rozhodnutia, neporušil v predchádzajúcich 3 rokoch zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania; – preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením príslušného inšpektorátu práce, nie starším ako tri mesiace¹. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri každej ŽoP formou čestného vyhlásenia.*
6. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnené zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
8. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
9. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu *môže predložiť max. 2 ŽoP ročne, pričom musí predložiť poslednú ŽoP do 3 rokov od podpísania zmluvy, najneskôr však do 30. júna-apríla 2015.* V prípade kúpy prenajatej veci a kúpnej zmluvy (pri splácaní kúpnej ceny formou splátok) v zmysle Obchodného zákonníka sa platby v rámci ŽoP uskutočnia až po preukázaní vlastníctva konečného prijímateľa – predkladateľa projektu k predmetu nájmu, resp. kúpy.
10. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah oprávňujúci užívať predmet projektu, pretrvávajúci najmenej šesť rokov po predložení ŽoNFP (projektu) s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba nových agroturistických zariadení, nových výrobných a predajných objektov). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte). V prípade nákupu pozemkov pod stavbami, ktorých technické zhodnotenie je predmetom projektu a nákupu pozemkov (časti určenej na výstavbu, ktorá je predmetom projektu), konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah pri prvej ŽoP, ktorá súvisí s nadobudnutím príslušného pozemku. V prípade nákupu strojov konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah pri prvej

¹ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

² Netýka sa FO

- ŽoP. V prípade *investícií do výstavby* objektov sa uvedené kritérium preukazuje pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní stavby.
11. Realizáciou projektov sa musia vytvoriť nové pracovné miesta alebo existujúca zamestnanosť v podporovanej činnosti musí byť zachovaná. Preukazuje sa pri podaní ŽoNFP (projektu).
 12. Ak je predmetom podpory aj rozvoj ubytovacích služieb, zrekonštruované, zmodernizované alebo nové agroturistické zariadenia musia mať kapacitu minimálne 11 a maximálne 40 *základných-stálych* lôžok a musia spĺňať podmienky vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zriaďovaní do kategórií a tried.
 13. Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu musia podnikat' v poľnohospodárskej prvovýrobe minimálne 12 po sebe nasledujúcich mesiacov pred podaním ŽoNFP (projektu) a ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýrody na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % za posledné uzatvorené účtovné obdobie. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte).
 14. Agroturistické objekty vystavané, zrekonštruované a zmodernizované v rámci tohto opatrenia, musia byť prístupné a slúžiť verejnosti.
 15. Po ukončení projektu v oblasti agroturistiky je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu v Agentúre pre rozvoj vidieka, ktorá je hostiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od predloženia poslednej ŽoP, *resp. po jej zriadení.*
 16. Ak je predmetom projektu využitie obnoviteľných zdrojov energie (vrátane geotermálneho vrtu), konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný prevažnú časť vyrobenej energie predať (vo vlastnom podniku môže spotrebovať menej než 50 % vyrobenej energie). Preukazuje sa pri ŽoP týkajúcej sa predmetnej investície po spustení prevádzky, pričom kritérium je povinný dodržiavať v rámci účtovného obdobia počas obdobia platnosti Zmluvy o poskytnutí NFP t. j. 5 rokov po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP.
 17. Maximálny podiel štátu na majetku konečného prijímateľa – predkladateľa projektu nesmie presiahnuť 25 %. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a najmenej päť rokov po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP.
 18. *Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu pri podaní ŽoNFP (projektu) preukazuje čestným vyhlásením, že nie je podnikom v ťažkostiach v zmysle článku 2.1. Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach.*
 19. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu pri obstarávaní postupuje v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov:

1. *výdavky sú v súlade s legislatívou EÚ a SR;*
2. *výdavky musia byť schválené a potvrdené zmluvou o poskytnutí NFP, musia byť primerané a musia byť vynaložené v súlade s princípmi hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti;*
3. *výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými záznamami, ktoré sú riadne evidované u konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v súlade s platnými právnymi predpismi.*

4. výdavky musia byť uhradené zo strany konečného prijímateľa – predkladateľa projektu pred ich deklarovaním PPA v rámci ŽoP (priebežná ŽoP, záverečná ŽoP).

Kritéria pre uznateľnosť výdavkov

Oprávnené výdavky (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov). Oprávnené sú výdavky dňom predloženia ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS.

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku;
- ~~3. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).~~

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS (článok 8 nariadenia Komisie ES č. 800/2008 v znení neskorších zmien a doplnkov). V prípade obstarania strojov, zariadení a technológií vynaložené výdavky a vyhotovené dodacie listy a preberacie protokoly pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS, okrem finančného prenájmu, kúpy prenajatej veci a kúpy formou splátok za podmienok uvedených v bode 2 (k uzatvoreniu zmlúv mohlo dôjsť aj pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS), pričom ako oprávnené výdavky sa uznajú iba tie, ktoré konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu vznikli odo dňa podania ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS. Stavebné investície so začiatkom realizácie pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS (evidencia začatia stavebných prác v stavebnom denníku pred podaním ŽoNFP (projektu));
2. nákup použitého majetku. Za neoprávnený výdavok sa nepovažuje finančný prenájom v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ani kúpa prenajatej veci (pričom nájom vznikol max. **dňom udelenia štatútu MAS 1. januára 2006**), resp. kúpa formou splátok v zmysle Obchodného zákonníka v prípade, ak sa jedná o následné odkúpenie konečným prijímateľom – predkladateľom projektu už používaných nových strojov a zariadení za predpokladu, že k finančnému prenájomu, resp. kúpe konečným prijímateľom – predkladateľom projektu už používaných nových strojov a zariadení došlo max. **1. januára dňom udelenia štatútu MAS**. V zmluve o finančnom prenájme a o splátkovom predaji musia byť odčlenené oprávnené výdavky (splátka istiny, doprava, montáž, technické zhodnotenie a pod.) a neoprávnené výdavky (napr. poplatok za uzatvorenie zmluvy, zisk prenajímateľa, úhrada úrokov, výdavky na réžiu, poistenie a pod.), ak sú predmetom zmluvy;
3. výdavky na nákup nehnuteľností s výnimkou nákupu pozemkov (pod stavbami) určených na výstavbu, resp. technické zhodnotenie stavieb, ktoré je predmetom projektu, pričom konečný prijímateľ – predkladateľ projektu si môže uplatniť výdavky na nákup pozemkov v hodnote zistenej znaleckým posudkom, max. však do výšky 10 % oprávnených výdavkov na výstavbu, resp. technické zhodnotenie príslušných stavieb;
4. nákup dopravných prostriedkov a dopravných zariadení s výnimkou:
 - špecializovaných vozidiel, ktoré sú svojou konštrukciou a vyhotovením určené na prepravu určitých druhov tovarov a/alebo výrobkov a/alebo ostatných produktov pre potreby doplnkovej výroby a/alebo služieb v súlade s cieľmi opatrenia (napr. vozidlá na prevážanie plťí a pod.);
 - plťí, malých plavidiel, vodných a snežných skútrov, štvorkoliek, bicyklov a pod. (len za účelom poskytovania služieb);
 - vlekov a pod. (len za účelom poskytovania služieb).

5. nákup zvierat;
6. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prirážky a kurzové straty;
7. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
8. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
9. vlastná práca ~~vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;~~
10. bankové poplatky, úroky z dlhu, clá, výdavky na záruku a podobné poplatky;
11. *spracovateľské poplatky, poisťné a ostatné výdavky spojené s obstaraním investície formou splátkového predaja;*
12. lízingové poplatky a koeficient navýšenia, ostatné výdavky spojené so zmluvou o prenájme, napr. zisk prenajímateľa, úhrada úrokov, výdavky na réžiu, poisťenie a pod.;
13. nájomné poplatky okrem splátky istiny a oprávnených výdavkov súvisiacich s obstaraním v prípade finančného prenájmu podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a v prípade kúpy prenajatej veci v zmysle Obchodného zákonníka;
14. výdavky vynaložené v hotovosti ~~s výnimkou vlastnej práce;~~
15. poradenské a konzultačné služby;
16. projektová dokumentácia;
17. výroba, spracovanie a predaj produktov uvedených v zozname prílohy 1 Zmluvy o založení ES.
18. *dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb, ktoré konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nerealizoval v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb;*
19. *nákup IKT (napr.: PC, notebooka, klávesnice, myši k PC, mobilného telefónu multifunkčného zariadenia (fax, tlačiareň, kopírovací stroj, skener), dataprojektoru a plátna, fotoaparátu, a softwaru vrátane jeho aktualizácie a licencií) okrem výdavkov súvisiacich so zriadením pripojenia na internet.*

Neoprávnené projekty

1. projekty zamerané na hlavnú poľnohospodársku produkciu;
2. projekty zamerané na zdravotnú starostlivosť, školstvo, sociálne služby a bytovú výstavbu;
3. projekty zamerané na výrobu energie z alternatívnych zdrojov, v rámci ktorých prevažnú časť vyrobenej energie (nad 50 %) spotrebuje vo vlastnom podniku.
4. projekty zamerané na využívanie obnoviteľných zdrojov veternej, vodnej a solárnej energie.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ)³

Právnické osoby a fyzické osoby (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES)⁴ podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných

³Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom/miestom podnikania na území Slovenskej republiky.

⁴ Pozri kapitolu 15. Výklad pojmov

tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch za posledné uzatvorené účtovné obdobie predstavuje minimálne 30 %.

Koneční prijímatelia - predkladatelia projektu musia podnikat' v poľnohospodárskej prvovýrobe minimálne 12 po sebe nasledujúcich mesiacov pred podaním ŽoNFP (projektu). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte).

Ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vykazuje podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby nižší ako 30 %, ale investícia zahŕňa viac ako 10 lôžok, môže o podporu požiadať z OP KaHR, ktorý je v gescii MH SR.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Oprávneným prijímateľom nie je podnik, ktorý je podnikom v ťažkostiach v zmysle článku 2.1, bodu 10 Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (Ú. V. C 244 z 1. 10. 2004, str. 2).

~~Pomoc nie je možné poskytnúť podnikom v ťažkostiach v zmysle článku 1, ods. 7, nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia.~~

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok

Spôsob financovania: podielové financovanie (platba systémom refundácie)

V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

Typ investície: zisková

Oblasť podpory: oblasti cieľa Konvergenencie

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

– do 50 % (40 % EÚ, 10 % SR) pre oblasti cieľa Konvergenencie, pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje;

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: min. 3000 EUR a max. 1,5 mil. EUR (v prípade Obnoviteľných zdrojov energie – bioplynové stanice 3. mil. EUR). **Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.**

Celková výška oprávnených výdavkov z PRV (z osí 1, 3, 4) nesmie na jeden podnik presiahnuť spravidla 12 mil. EUR bez ohľadu na opatrenie, z ktorého dostal podporu.

Demarkačné línie a kritériá s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Neprekryvanie podpory z fondov EPFRV a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast) je zabezpečené rôznou výškou podielu tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových

tržbách/príjmoch (EPFRV – PO a FO, ktorých podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby predstavuje minimálne 30 % z celkových tržieb/príjmov, Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“) – PO a FO, ktorých podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby predstavuje menej ako 30 % z celkových tržieb/príjmov).

Demarkačné línie medzi opatreniami PRV v rámci osi 3

Prekrývanie podpory medzi opatrením 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam a opatrením 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu je zamedzené odlišnými konečnými prijímateľmi (opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – právnické a fyzické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % a opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – v prípade žiadateľov podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch musí byť nižší ako 30 %) a rozdielnymi kapacitami ubytovacích zariadení (opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – nad 10 lôžok a opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – do 10 lôžok).

Súlad s pravidlami o štátnej pomoci

Opatrenie je v súlade s článkom 13 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008, ktorým sa vyhlasujú určité kategórie pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom pri uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES.

OPATRENIE 3.2 PODPORA ČINNOSTÍ V OBLASTI VIDIECKEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Kód opatrenia

313 Podpora činností v oblasti cestovného ruchu

Právny základ

Kapitola I, články 52 (a) (iii) a 55 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005
Príloha II, bod 5.3.3.1.3. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Cieľ

Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym aktivitám, rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít a zvyšovanie vidieckej zamestnanosti.

Tento cieľ sa bude naplňovať predovšetkým prostredníctvom:

- rozširovania zdrojov príjmov vidieckeho obyvateľstva;
- tvorby nových a zachovania už existujúcich pracovných miest;
- zvyšovania informovanosti širokej verejnosti o možnostiach pobytu v zariadeniach vidieckeho cestovného ruchu.

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ:

Časť A (článok 55 b) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005)

- rekonštrukcia a modernizácia nízkokapacitných ubytovacích zariadení s kapacitou maximálne 10 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- prestavba a/alebo prístavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia s kapacitou maximálne 10 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia kempingového ubytovania vrátane prístupových ciest v rámci areálu, spevnených parkovacích plôch, elektrických, vodovodných a kanalizačných rozvodov, oplotenia, osvetlenia a sociálnych zariadení;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doplnkových relaxačných zariadení (sauna, krb, bazén a pod.⁵).

Súčasťou stavebných investícií môžu byť aj prístupové cesty, pripojenie na inžinierske siete a úpravy v rámci areálu.

Časť B (článok 55 c) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005)

- marketing služieb vidieckeho cestovného ruchu a rozvoja regiónu.

Opis typu operácií zahrnutých v článku 55 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

⁵ Pod spojením a pod. sú pre opatrenie 3.2. A oprávnené výdavky na športoviská, detský vlek, bobovú dráhu, prístavisko malých plavidiel, jazdiareň

V časti A. pôjde o akcie zamerané na rekonštrukciu a modernizáciu nízkokapacitných ubytovacích zariadení, prestavbu a prístavbu časti rodinných domov na nízkokapacitné ubytovanie, kempingové ubytovanie a výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu doplnkových relaxačných zariadení.

V časti B. pôjde o akcie zamerané na marketing cestovného ruchu.

Kritéria spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

Pre časť A

1. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS.
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá záväzky voči štátu po lehote splatnosti, *voči nemu a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nie je vedený výkon rozhodnutia. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP, že má vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom, a potvrdením miestne príslušného správcu dane, nie starším ako tri mesiace, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky a ďalšími dokladmi uvedenými v povinných prílohách žiadosti o NFP⁶⁶.*
3. *Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá evidované nedoplatky poistného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové poistenie (splátkový kalendár potvrdený veriteľom sa akceptuje). Preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením Sociálnej poisťovne a každej zdravotnej poisťovne zamestnancov, nie starším ako tri mesiace. ~~Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri každej ŽoP formou čestného vyhlásenia.~~*
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v ~~likvidácii⁷, neprebíha voči nemu konkurzné konanie, nie je v konkurze, v reštrukturalizácii a nebol voči nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku – preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením príslušného konkurzného súdu, nie starším ako tri mesiace~~ ~~a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nie je vedený výkon rozhodnutia~~, neporušil ~~v predchádzajúcich 3 rokoch zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania – preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením príslušného inšpektorátu práce, nie starším ako tri mesiace⁶⁴. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri každej ŽoP formou čestného vyhlásenia.~~
5. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky vykonávania alebo neoprávnené zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovať, že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).

⁶ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
⁷ Netýka sa FO

7. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13 Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu *môže predložiť max. 2 ŽoP ročne, pričom musí predložiť poslednú ŽoP do 3 rokov od podpísania zmluvy, najneskôr však do 30. júna-apríla 2015.* V prípade kúpy prenajatej veci a kúpnej zmluvy (pri splácaní kúpnej ceny formou splátok) v zmysle Obchodného zákonníka sa platby v rámci ŽoP uskutočnia až po preukázaní vlastníctva konečného prijímateľa – predkladateľa projektu k predmetu nájmu, resp. kúpy.
9. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah oprávňujúci užívať predmet projektu, pretrvávajúci najmenej šesť rokov po predložení projektu s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba kempingového ubytovania, relaxačných zariadení). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte). V prípade *investícií do výstavby* objektov sa uvedené kritérium preukazuje pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní stavby (ak bolo vydané stavebné povolenie). *V prípade nákupu zariadení súvisiacich s relaxačnými činnosťami žiadateľ preukáže vlastnícky vzťah pri prvej ŽoP.*
10. Ak je predmetom podpory aj rozvoj ubytovacích služieb, zrekonštruované, zmodernizované ubytovacie zariadenia a prestavané/pristavané časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov môžu mať kapacitu maximálne 10 *základných-stálych* lôžok v piatich izbách (každá *s maximálne dvomi stálymi lôžkami a s vlastným sociálnym-hygienickým zariadením—WC a spreha, resp. vaňa a v zmysle vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried maximálne dvomi základnými lôžkami*) a minimálne spoločnú kuchynku, ktorej súčasťou môže byť stravovací priestor. *V prípade investícií do ubytovacieho zariadenia apartmánového typu⁸ môže každý apartmán mať len jedno sociálne zariadenie.* V prípade budovania stravovacích priestorov tieto musia pokrývať ~~len~~ kapacitu ubytovaných osôb a musia byť prístupné ~~len~~ ubytovaným osobám.
11. Relaxačné objekty *a zariadenia* vybudované, zrekonštruované, ~~resp.~~ zmodernizované, *prípadne zakúpené* v rámci tohto opatrenia musia pokrývať ~~len~~ kapacitu ubytovaných osôb a musia byť prístupné ubytovaným osobám. *Podmienkou pre uzateľnosť výdavkov na relaxačné objekty a zariadenia je prevádzkovanie nízko kapacitných ubytovacích zariadení prípadne ich budovanie v rámci jedného projektu spolu s relaxačnými objektmi. Relaxačné objekty a zariadenia musia byť umiestnené v rovnakom, alebo susednom katastrálnom území (v prípade obce s viacerými katastrálnymi územiami aj v katastrálnom území susediacom s týmito katastrálnymi územiami) s nízko kapacitným ubytovacím zariadením.*
12. Ubytovacie objekty vybudované v rámci tohto opatrenia musia byť prístupné a slúžiť verejnosti a musia spĺňať podmienky vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z., *ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried. ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaradovanie do tried.*
13. ~~V prípade rekonštrukcie a modernizácie nízko kapacitných ubytovacích zariadení konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí preukázať zaplatenie dane z príjmu fyzickej~~

⁸ *Apartmán je v zmysle vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z. súbor dvoch alebo viacerých miestností na ubytovanie hostí. Jedna z týchto miestností spĺňa podmienky obývacej miestnosti, v ktorej nie sú umiestnené stále lôžka. Súčasťou apartmánu je hygienické zariadenie.*

~~osoby za predchádzajúce účtovné obdobie. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu zároveň preukáže, že v predchádzajúcom účtovnom období vykonával podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania ubytovacích služieb. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte). V prípade začínajúcich podnikateľov sa preukazuje zaplatenie dane z príjmu fyzickej osoby za predchádzajúce účtovné obdobie pri predkladaní prvej ŽoP. ŽoP je prijímateľ oprávnený podať až po ukončení účtovného obdobia.~~

14. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný postupovať v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1998/2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na pomoc de minimis (pozri kapitolu 15. Výklad pojmov), *t.j. v súlade so schémou de minimis č. DM – 8/2010 v znení dodatkov, na základe ktorej nesmie byť definovaný ako podnik v ťažkostiach*⁹. Preukazuje pri podaní ŽoNFP (projektu) *a/alebo pri každej ŽoP. Pri konečných prijímateľoch – predkladateľoch projektu, ktorý z dôvodu začiatku podnikania nevedia zatiaľ preukázať ukončenie účtovného obdobia sa nepreukazuje pri ŽoNFP, ale pri prvej ŽoP, ktorú môžu predložiť až po ukončení účtovného obdobia.*
15. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu pri podaní ŽoNFP (projektu) preukazuje čestným vyhlásením, že nie je podnikom v ťažkostiach v zmysle článku 2.1. Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach.
16. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný pri ŽoNFP (projekte) predložiť čestné vyhlásenie o celkovej minimálnej pomoci prijatej počas predchádzajúcich dvoch fiškálnych rokov a počas prebiehajúceho fiškálneho roku.
17. Po ukončení projektu je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu v Agentúre pre rozvoj vidieka, ktorá je hostiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od predloženia poslednej ŽoP; *resp. po jej zriadení.*
18. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielneho financovania.
19. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu pri obstarávaní postupuje v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb.

Pre časť B

1. Investície sa môžu realizovať len na území Slovenska. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS pričom výnimku tvoria aktivity, ktoré svojim charakterom sú určené mimo územia MAS a SR, ako napr.: účasť na zahraničných (v rámci EÚ) i domácich veľtrhoch a výstavách cestovného ruchu.
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá záväzky voči štátu po lehote splatnosti, *voči nemu a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nie je vedený výkon rozhodnutia. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP, že má vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom, a potvrdením miestne príslušného správcu dane, nie starším ako tri mesiace, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky a ďalšími dokladmi uvedenými v povinných prílohách žiadosti o NFP*¹⁰.

⁹ *Usmernenie Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (2004/C 244/02)*

¹⁰ *Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

3. *Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu* nemá evidované nedoplatky poisťného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové poistenie (splátkový kalendár potvrdený veriteľom sa akceptuje). *Preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením Sociálnej poisťovne a každej zdravotnej poisťovne zamestnancov, nie starším ako tri mesiace^{10/10} Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri každej ŽoP formou čestného vyhlásenia.*
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v likvidácii, neprebíha voči nemu konkurzné konanie, nie je v konkurze, v reštrukturalizácii a nebol voči nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku ~~a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nie je vedený výkon rozhodnutia~~ *preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením príslušného konkurzného súdu, nie starším ako tri mesiace, neporušil v predchádzajúcich 3 rokoch zákaz nelegálneho zamestnávania – preukazuje sa pri ŽoNFP potvrdením príslušného inšpektorátu práce, nie starším ako tri mesiace¹⁰, neporušil zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri každej ŽoP formou čestného vyhlásenia.*
5. Predmet projektu (v prípade budovania informačných a komunikačných technológií) môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí využívať predmet projektu (v prípade budovania informačných a komunikačných technológií) najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jeho povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnenne zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovať, že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu *môže predložiť max. 2 ŽoP ročne, pričom musí predložiť poslednú ŽoP do 3 rokov od podpísania zmluvy najneskôr však do 30. júna apríla* 2015.
9. Realizáciou projektov musí byť zabezpečená propagácia aktivít členov zväzu, resp. profesijného združenia. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a najmenej päť rokov po podpise Zmluvy.
10. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielneho financovania.
11. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu pri obstarávaní postupuje v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov:

1. *výdavky sú v súlade s legislatívou EÚ a SR;*

2. výdavky musia byť schválené a potvrdené zmluvou o poskytnutí NFP, musia byť primerané a musia byť vynaložené v súlade s princípmi hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti;
3. výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými záznamami, ktoré sú riadne evidované u prijímateľa v súlade s platnými právnymi predpismi.
4. výdavky musia byť uhradené zo strany prijímateľa pred ich deklarováním PPA v rámci ŽoP (priebežná ŽoP, záverečná ŽoP).

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky pre časť A (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov pre časť A). Oprávnené sú výdavky od udelenia štatútu MAS.

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku.;
3. ~~vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).~~

Oprávnené výdavky pre časť B (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov pre časť B). Oprávnené sú výdavky od udelenia štatútu MAS.

1. výdavky súvisiace s prípravou a tlačou propagačných materiálov;
2. výdavky súvisiace s aktívnou účasťou prijímateľa podpory a jeho členov na zahraničných (v rámci EÚ) i domácich veľtrhoch a výstavách cestovného ruchu;
3. výdavky na vybudovanie informačných a komunikačných technológií;
4. výdavky súvisiace so zabezpečením systému udeľovania Znamena kvality;
5. ~~vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).~~ *Mzdy pracovníkov vrátane ich odvodov, ktorí sa podieľajú na realizácii projektu.*

Neoprávnené výdavky pre časť A

1. výdavky vynaložené pred udelením štatútu MAS (výdavky, dodacie listy a preberacie protokoly pred udelením štatútu MAS), evidencia začatia stavebných prác v stavebnom denníku pred udelením štatútu MAS);
2. nákup použitého majetku.;
- Za neoprávnený výdavok sa nepovažuje kúpa prenajatej veci, resp. kúpa formou splátok v zmysle Obchodného zákonníka v prípade, ak ide o následné odkúpenie konečným prijímateľom – predkladateľom projektu už používaných nových strojov a zariadení. V zmluve o splátkovom predaji musia byť odčlenené oprávnené výdavky (splátka istiny, doprava, montáž, technické zhodnotenie a pod.) a neoprávnené výdavky (napr. poplatok za uzatvorenie zmluvy, zisk prenajímateľa, úhrada úrokov, výdavky na réžiu, poisťenie a pod.), ak sú predmetom zmluvy*
3. nákup *obytných prívosov*, karavanov a dopravných prostriedkov;
4. nákup nehnuteľností;
5. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prírážky a kurzové straty;
6. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
7. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
8. ~~vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;~~

9. *finančný prenájom*, bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
10. *spracovateľské poplatky, poisťné a ostatné výdavky spojené s obstarávaním investície formou splátkového predaja*
11. lízingové poplatky a koeficient navýšenia;
12. nájomné poplatky;
13. výdavky vynaložené v hotovosti ~~s výnimkou vlastnej práce~~;
14. poradenské a konzultačné služby;
15. projektová dokumentácia;
16. pri kempingovom ubytovaní výdavky na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu chatiek;
17. *dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb, ktoré konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nerealizoval v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb*;
18. *nákup IKT (napr.: PC, notebooka, klávesnice, myši k PC, mobilného telefónu multifunkčného zariadenia (fax, tlačiareň, kopírovací stroj, skener), dataprojektoru a plátna, fotoaparátu, a softwaru vrátane jeho aktualizácie a licencií) okrem výdavkov súvisiacich so zriadením pripojenia na internet*;
19. *prestavba a/alebo prístavba iných ako rodinných domov a nevyužitých objektov na ubytovacie zariadenia. Predmetom činnosti nemôže byť chata v záhradkárskych osadách*
20. výdavky na kúpu a zapožičiavanie športových, rekreačných a relaxačných potrieb¹¹.

Neoprávnené výdavky pre časť B

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu MAS (výdavky, dodacie listy a preberacie protokoly pred udelením Štatútu MAS), evidencia začatia stavebných prác v stavebnom denníku pred udelením Štatútu MAS);
2. nákup použitého majetku;
3. nákup dopravných prostriedkov;
4. nákup nehnuteľností;
5. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prírážky a kurzové straty;
6. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
7. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu); *(nevzťahuje sa ak si konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nárokuje na prevádzkové výdavky v súvislosti s oprávnenými výdavkami pre časť B – bod 2)*
8. vlastná práca *(okrem miezd pracovníkov vrátane odvodov, ktorí sa podieľajú na realizácii projektu – vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou*);
9. bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
10. lízingové poplatky a koeficient navýšenia;

¹¹ *okrem fitnesscentier posilňovacími a relaxačnými strojmi*

11. nájomné poplatky *(nevzťahuje sa ak si žiadateľ nárokuje na prevádzkové výdavky v súvislosti s oprávnenými výdavkami pre časť B – bod 2)*;
12. poradenské a konzultačné služby;
13. projektová dokumentácia;
14. výdavky na účasť na zahraničnom veľtrhu *a/alebo výstave cestovného ruchu*, ktorá je v jednom kalendárnom roku tretia a ďalšia;
15. výdavky na účasť na zahraničnom veľtrhu *a/alebo výstave cestovného ruchu štvrtého a ďalšieho účastníka*
16. *dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb, ktoré konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nerealizoval v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb*

Neoprávnené projekty pre časť A

1. projekty zamerané na sociálne služby a bytovú výstavbu.
- ~~2. projekty zamerané na aktivity nesúvisiace s nízkokapacitným ubytovaním.~~

Neoprávnené projekty pre časť B

1. projekty zamerané na vlastnú komerčnú činnosť.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ) pre časť A¹²

Fyzické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti cestovného ruchu, v prípade konečných prijímateľov – predkladateľov projektov podnikajúcich aj v oblasti poľnohospodárstva ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch musí byť nižší ako 30 %.

Ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vykazuje podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby nižší ako 30 %, ale investícia zahŕňa viac ako 10 lôžok, môže o podporu požiadať z OP KaHR, ktorý je v gescii MH SR.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Oprávneným prijímateľom nie je podnik, ktorý je podnikom v ťažkostiach v zmysle článku 2.1, bodu 10 Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (Ú. V. C 244 z 1. 10. 2004, str. 2).

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ) pre časť B¹³

Právnické osoby združujúce subjekty pôsobiace v oblasti vidieckeho cestovného ruchu.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

¹²Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným miestom podnikania na území Slovenskej republiky.

¹³ Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom na území Slovenskej republiky.

Druh podpory pre časť A

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: podielové financovanie (platba systémom refundácie)
V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie .
Typ investície: zisková

Druh podpory pre časť B

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: plné financovanie (platba systémom refundácie)
Typ investície: nezisková

Intenzita pomoci pre časť A

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:
– 50 % (40 % EÚ, 10 % SR) pre oblasti cieľa Konvergencia, pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje;
– 30 % (16,5 % z EÚ, 13,5% SR) pre Ostatné oblasti, pričom minimálne 70 % predstavujú vlastné zdroje.

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: min. 2 600 EUR a max. 200 000 EUR. **Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve *na* implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.**

~~Celková výška minimálnej pomoci jednému konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu nesmie presiahnuť 200 000 EUR v priebehu akéhokoľvek obdobia počas troch fiškálnych rokov.~~

Intenzita pomoci pre časť B

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:
– 100 % (80 % EÚ, 20 % SR) v oblastiach cieľa Konvergencia;
– 100 % (55 % EÚ, 45 % SR) v Ostatných oblastiach.

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: min. 1 500 EUR a max. 80 000 EUR. **Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.**

Maximálna výška celkovej podpory de minimis, ktorú konečný prijímateľ – predkladateľ projektu dostane počas troch po sebe idúcich rozpočtových rokov z akýchkoľvek verejných zdrojov (aj mimo PRV) nesmie presiahnuť 200 000 EUR, a to bez ohľadu na to v akej forme sa poskytla alebo či je poskytovaná čiastočne alebo úplne zo zdrojov EÚ. V prípade zistenia, že bola konečným prijímateľom predkladateľom projektu prekročená oprávnená výška pomoci, PPA si vyhradzuje právo upraviť výšku pomoci.

Demarkačné línie a kritériá s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Program rozvoja vidieka SR Podpora vidieckeho cestovného ruchu, predovšetkým podporou (EPFRV) nízkokapacitného ubytovania (do 10 lôžok), v prípade žiadateľov

**OP Konkurencieschopnosť
a hospodársky rast**
(EFRR)

podnikajúcich v poľnohospodárstve ich podiel príjmov na celkových príjmoch musí byť nižší ako 30 %.

Podpora len projektov komplexných centier cestovného ruchu s celoročným využitím pre podnikateľské subjekty s podielom príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových príjmoch do 30 %.

Demarkačné línie medzi opatreniami PRV v rámci osi 3

Prekrývanie podpory medzi opatrením 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu a opatrením 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam je zamedzené odlišnými konečnými prijímateľmi (opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – v prípade žiadateľov podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch musí byť nižší ako 30 % a opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – právnické a fyzické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 %) a rozdielnymi kapacitami ubytovacích zariadení (opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – do 10 lôžok a opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – nad 10 lôžok).

Súlad s pravidlami o štátnej pomoci

Opatrenie v časti A. je v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1998/2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES na pomoc de minimis.

PRIORITA: PODPORA VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

OPATRENIE 3.3 VZDELÁVANIE A INFORMOVANIE

Cieľ

Skvalitniť a podporiť ľudský potenciál ako základnú podmienku pre zlepšenie kvality života na vidieku.

Tento cieľ sa bude naplňať predovšetkým prostredníctvom:

- vytvárania predpokladov pre dosiahnutie čo najväčšieho prínosu a pridanej hodnoty v rámci relevantných opatrení programu;
- poskytovania potrebných vedomostí, zručností a informácií pre:
 - zlepšenie komunikácie a propagácie vo vidieckom priestore;
 - poradenstvo v oblasti celoživotného vzdelávania;
 - využívanie informačných a komunikačných technológií;
 - trvalú udržateľnosť životného prostredia, tradičné vidiecke postupy, remeslá a kvalitné lokálne výrobky;
 - manažment podnikov, ktoré svoju činnosť diverzifikujú do nepoľnohospodárskych oblastí;
 - realizáciu zámerov obcí v záujme svojho rozvoja s cieľom zatraktívnenia vidieckeho priestoru a zvýšenia kvality života na vidieku;
 - zástupcov obcí v rámci aktivít zameraných na trvaloudržateľnosť a renováciu kultúrnej, prírodnej krajiny a rozvoj obcí;
 - vznik medzisektorových partnerstiev, PPP a záujmových združení.

Rozsah a činnosti (vrátane tematického zamerania)

Cieľom podpory sú vzdelávacie projekty zamerané na získavanie, prehľbovanie, inovácie vedomostí, zručností a šírenie informácií o jednotlivých opatreniach osi 3 podľa EPFRV. Oprávnené sú všetky vzdelávacie a informačné aktivity, ktoré súvisia s cieľmi opatrenia:

1. všetky formy ďalšieho vzdelávania, ktorých zameranie je v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ a SR.

Vzdelávacie aktivity určené pre podnikateľské subjekty a subjekty verejnej správy (obce, mestá a ich združenia a občianske združenia) – tematicky zamerané najmä na:

- ekonomiku podnikateľského subjektu (napr. legislatíva, riadenie ekonomicky životaschopného podniku, podnikateľský plán, diverzifikácia činností, spolupráca a rozvoj podnikov);
- zavádzanie nových metód a nástrojov práce a riadenia vo vidieckom priestore;
- manažment kvality;
- inovácie vo vidieckych oblastiach, zavádzanie informačných technológií, internetizácia;
- ochranu životného prostredia (environmentálne vhodné technológie, alternatívne zdroje energie, separovaný zber, využívanie biomasy, ochrana, tvorba a manažment krajiny, cieľová kvalita vidieckej krajiny a pod.);
- obnovu a rozvoj vidieka;
- prístup LEADER.

2. nasledovné formy informačných aktivít

- tvorba nových vzdelávacích programov;
- tvorba analýz vzdelávacích potrieb;
- krátkodobé kurzy, školenia, tréningy na získanie potrebných vedomostí a zručností;
- konferencie a semináre;
- televízne a rozhlasové kampane (ako sú propagačné aktivity, besedy, talk shows);
- výmenné informačné stáže a návštevy v tuzemsku a v EÚ;
- putovné aktivity k cieľovým skupinám;
- ďalšie formy, ako napríklad tlačené publikácie a webové sídla, trvalý informačný a poradenský servis zameraný na celoživotné vzdelávanie.

Uprednostňujú sa kombinácie uvedených foriem.

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z Programu rozvoja vidieka SR 2007 -2013 (ďalej len „PRV“), je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení pre administráciu osi 4 LEADER (ďalej len „Usmernenie“), kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

1. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom na území Slovenska Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte).
2. Projekt sa musí realizovať pre subjekty, ktoré sú konečnými prijímateľmi nefinančnej pomoci. Preukazuje sa pri ŽoP.
3. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielneho financovania.
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použil iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
5. Zmluva o vedení bankového účtu konečného prijímateľa – predkladateľa projektu (fotokópia) alebo potvrdenie banky o vedení bankového účtu konečného prijímateľa – predkladateľa projektu vrátane uvedenia čísla bankového účtu (fotokópia). Preukazuje sa pri ŽoP.
6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť poslednú ŽoP do 3 rokov od podpísania Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, najneskôr však do 30. ~~júna~~ *apríla* 2015.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu môže požadovať poplatky od účastníkov maximálne do výšky DPH v prípade, že ide o konečných prijímateľov – predkladateľov projektu, pre ktorých je DPH neoprávneným výdavkom na aktivity, ktoré sú oprávnené. Pokiaľ ide o konečných prijímateľov – predkladateľov projektu, pre ktorých je DPH oprávneným výdavkom, nesmú žiadať poplatky na oprávnené aktivity. V prípade poplatkov na neoprávnené aktivity poplatky od účastníkov nie sú obmedzované. Preukazuje sa pri ŽoP.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov:

1. *výdavky sú v súlade s legislatívou EÚ a SR;*

2. výdavky musia byť schválené a potvrdené zmluvou o poskytnutí NFP, musia byť primerané a musia byť vynaložené v súlade s princípmi hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti;
3. výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými záznamami, ktoré sú riadne evidované u konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v súlade s platnými právnymi predpismi.
4. výdavky musia byť uhradené zo strany konečného prijímateľa – predkladateľa projektu pred ich deklarovaním PPA v rámci ŽoP (priebežná ŽoP, záverečná ŽoP).

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky (*s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov.*
Oprávnené sú výdavky od udelenia štatútu MAS.

Podpora sa poskytuje na nasledovné výdavky spojené so zabezpečením a s realizáciou vzdelávacieho a informačného projektu:

1. **interné výdavky organizátora** (platy, cestovné a ubytovanie pre zamestnancov organizátora, výdavky spojené s účtovníctvom a ekonomikou riadenia projektu);

- a) **personálne výdavky** – platy vrátane odvodov garantom (projektový, organizačný, finančný manažment a administrátor). *Všetky personálne výdavky musia byť podložené pracovnými výkazmi s rozpismi vykonanej práce na aktuálnych tlačivách v čase vykonania danej aktivity zverejnených na webovom sídle <http://www.apa.sk/>. Uvedené sa týka všetkých osôb, ktoré sú súčasťou jednotlivých projektov, t. j. pracovníkov konečného prijímateľa finančnej pomoci pracujúcich na základe pracovnej zmluvy, dohôd mimo pracovného pomeru alebo iných pracovnoprávných vzťahov. Vyššie uvedené sa vzťahuje aj na externé dodávky služieb.*

- b) **cestovné, stravné a ubytovanie** pre zamestnancov organizátora v prípade, ak sa aktivity projektu realizujú mimo sídla žiadateľa.

Preplatenie týchto výdavkov možno v rámci projektu uplatniť pri cestách zamestnancov organizátora z miesta pravidelného pracoviska alebo bydliska na miesto konania vzdelávacieho projektu a späť. Za oprávnené cestovné výdavky sa považujú reálne cestovné výdavky doložené platným cestovným lístkom za leteckú, železničnú, autobusovú dopravu a mestskú hromadnú dopravu.

⇒ Výdavky na stravu a ubytovanie:

- výdavky na ubytovanie nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku **170 EUR/deň/osobu.**
- výdavky na stravu nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku **30 EUR/deň/osobu.**

⇒ Výdavky na automobilovú dopravu:

- pri použití taxíka: skutočné výdavky;
- pri použití motorového vozidla organizácie na prepravu zamestnancov organizátora na základe „Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách“ +

výdavky na spotrebu PHM na základe údajov technického preukazu motorového vozidla;

- na akékoľvek cesty mimo miest konania vzdelávacieho projektu (stáže a návštevy), ktoré musia byť zdôvodnené ako cesty, ktoré súvisia so zabezpečením a realizáciou projektu.
- c) výdavky na použitie priestorov a techniky vo vlastnej réžii (môžu tu byť zahrnuté výdavky na použitie vlastného učebného priestoru, vlastnej didaktickej techniky a vlastného ubytovacieho priestoru) v súlade s interným predpisom a pomôcky súvisiace s témou vzdelávania.

2. externé výdavky organizátora:

- a) personálne výdavky lektorom, prekladateľom, autorom študijných materiálov, oponentom, tlmočníkom

Prípustné maximálne sadzby:

- honoráre lektorom a autorom študijných a propagačných materiálov (vrátane vlastných lektorov a autorov organizátora).....**170 EUR** /1 hod.
- honoráre tlmočníkom **70 EUR** /1 hod.
- honoráre prekladateľom..... **30 EUR** /1 str.
- honoráre oponentom..... **30 EUR** /1str.

Uvedené sumy musia zahŕňať príspevky organizácie do zdravotných a sociálnych poisťovní, ale nesmú zahŕňať žiadne prémie, odmeny alebo podiely na zisku. *Všetky personálne výdavky musia byť podložené pracovnými výkazmi s rozpismi vykonanej práce na aktuálnych tlačivách v čase vykonania danej aktivity zverejnených na webovom sídle <http://www.apa.sk/>. Uvedené sa týka všetkých osôb, ktoré sú súčasťou jednotlivých projektov, t. j. pracovníkov konečného prijímateľa finančnej pomoci pracujúcich na základe pracovnej zmluvy, dohôd mimo pracovného pomeru alebo iných pracovnoprávných vzťahov. Vyššie uvedené sa vzťahuje aj na externé dodávky služieb.*

- b) cestovné (vrátane hromadnej prepravy), stravné a ubytovanie pre účastníkov vzdelávacej aktivity, lektorov, tlmočníkov;

Preplatenie týchto výdavkov možno v rámci projektu uplatniť pri cestách lektorov, tlmočníkov a cieľovej skupiny vzdelávacieho projektu z miesta bydliska na miesto konania vzdelávacieho projektu a späť. Za oprávnené cestovné výdavky sa považujú reálne cestovné výdavky doložené platným cestovným lístkom za leteckú dopravu, železničnú, autobusovú dopravu a MHD.

- c) Výdavky na stravu a ubytovanie (pre účastníkov vzdelávacej aktivity, lektorov a tlmočníkov)

- výdavky na ubytovanie nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku **170 EUR/deň/osobu**.
- výdavky na stravu nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku **30 EUR/deň/osobu**.
- **Výdavky na automobilovú dopravu:**
 - pri použití taxíka: skutočné výdavky;
 - pri použití motorového vozidla organizácie na prepravu lektorov, tlmočníkov a cieľovej skupine vzdelávacieho projektu na základe „Opatrenia MPSVR SR o sumách základnej náhrady za používanie

cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách“ + výdavky na spotrebu PHM na základe údajov technického preukazu motorového vozidla;

- na akékoľvek cesty mimo miest konania vzdelávacieho projektu (stáže a návštevy), ktoré musia byť zdôvodnené ako cesty, ktoré súvisia so zabezpečením a realizáciou projektu.
- výdavky na prenájom didaktickej techniky, prenájom učebného priestoru – sú oprávnenými výdavkami za predpokladu, že sa zakladajú na skutočných výdavkoch, týkajúcich sa realizácie projektu a sú riadne preukázateľné,
- výdavky na zahraničné informačné a vzdelávacie stáže a návštevy v EÚ môžu predstavovať maximálne 30 % z oprávnených výdavkov na projekt (z podpory sú vylúčené výdavky na pracovné cesty a stáže do zámorských oblastí krajín EÚ).
- výdavky na zahraničné informačné a vzdelávacie stáže a návštevy v EÚ pre organizátorov, lektorov, cieľovú skupinu vzdelávacieho projektu, tlmočníkov, maximálne do výšky 315 EUR vrátane ubytovania, stravy a poistenia na osobu a deň a skutočné výdavky na dopravu.
- výdavky na tuzemské informačné a vzdelávacie stáže a návštevy pre organizátorov, lektorov, cieľovú skupinu vzdelávacieho projektu maximálne do výšky 170 EUR vrátane ubytovania, stravy a poistenia na osobu a deň a skutočné výdavky na dopravu.

3. Ostatné výdavky organizátora (len tie, ktoré sú nevyhnutné pre riadnu realizáciu prác na projekte a sú ľahko identifikovateľné) na:

- a) kancelárske potreby (papier, toner, bežné kancelárske kopírovanie a pod.),
- b) tvorbu a tlač študijného a informačného materiálu – návrhy, grafická úprava, odborná úprava, tlač a kopírovanie a väzbu vo väčších množstvách pri príprave a výrobe učebných materiálov, výdavky spojené s poštovou distribúciou a pod.,
- c) šírenie informácií a publicitu projektu (tvorba webového sídla, tlačové konferencie, výroba informačných a propagačných materiálov vrátane zverejnenia v tlači a masmédiách, prenájom výstavnej plochy a ďalšie diseminačné aktivity projektu).

4. Paušálne (nepriame) výdavky na ostatnú réžiu do maximálnej výšky 20 % z celkových výdavkov projektu (okrem výdavkov uvedených v bode 1c). *Sú to výdavky/náklady súvisiace so zabezpečením podporných aktivít projektu a taktiež režijné náklady konečného prijímateľa finančnej pomoci, ktoré súvisia s projektom, okrem výdavkov, ktoré si konečný prijímateľ finančnej pomoci uplatňuje v priamych oprávnených výdavkoch v rámci projektu. Konečný prijímateľ finančnej pomoci k paušálnym (nepriamym) výdavkom nepredkladá v Žiadosti o platbu žiadne podporné dokumenty. Uznateľné sú iba tie paušálne výdavky, ktoré boli skutočne použité na projekt a sú vydokladované relevantnými účtovnými dokladmi. Ustanovenie sa vzťahuje na Zmluvy o NFP, ktoré ešte nie sú ukončené, na Žiadosti o platbu, ktoré ešte neboli autorizované do 31.12.2011 a na žiadosti o NFP, ktoré ešte neboli do 31.12.2011 vyhodnotené.*

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny (výdavky, dodacie listy a preberacie protokoly pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny);
2. výdavky, ktoré priamo nesúvisia s predmetným vzdelávacím a informačným projektom (napr. výdavky na informačné a komunikačné technológie);
3. výdavky za sprostredkovanie účasti v projekte;
4. výdavky na finančné zabezpečenie možných budúcich strát alebo dlhových;
5. čiastky odložené ako rezervy;
6. finančné výdavky (penále, finančné pokuty a súdne výdavky);
7. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
8. tvorba webových sídiel, ktoré nesúvisia s cieľmi opatrenia;
9. poradenské a konzultačné služby;
10. príjmy od konečného prijímateľa nefinančnej pomoci (napr. účastnícky poplatok);
11. *nákup IKT (napr.: PC, notebooka, klávesnice, myši k PC, mobilného telefónu, multifunkčného zariadenia (fax, tlačiareň, kopirovací stroj skener), dataprojektoru a plátna, fotoaparátu, a softwaru vrátane jeho aktualizácie a licencií).*

Neoprávnené projekty

1. podpora sa nevzťahuje na vzdelávacie projekty, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni stredných, vyšších a vysokých škôl (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia);

Konečný prijímateľ finančnej pomoci (oprávnený žiadateľ)¹⁴

Oprávneným žiadateľom sú subjekty – inštitúcie, pôsobiace v oblasti poskytovania vzdelávacích a informačných služieb (štátne, príspevkové, rozpočtové, verejno-právne, neziskové organizácie, občianske a záujmové združenia, profesijné komory, štátne podniky). Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na predkladanie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok z programu rozvoja vidieka SR 2007 -2013 (projektov) v rámci implementácie Integrovannej stratégie rozvoja územia (ďalej len „Výzva na implementáciu stratégie“), ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci

Podnikateľské subjekty a subjekty verejnej správy (obce a ich združenia), ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Os 3.

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: plné financovanie (platby systémom predfinancovania a/alebo refundácie, pozri Usmernenie, Prílohu č. 4 Opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, koneční prijímatelia a systémy financovania).
V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu

¹⁴ Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom na území Slovenskej republiky.

z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

Typ investície: nezisková

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

- **100 %** (80 % EÚ, 20 % SR) v oblastiach cieľa Konvergencia;
- **100 %** (55 % EÚ, 45 % SR) v Ostatných oblastiach.

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: min. 3 000 EUR a max. 70 000 EUR. Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Demarkačné línie a kritéria s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Neprekrývanie podpory z fondov EPFRV a EFRR (Operačné programy Životné prostredie a Vzdelávanie) je zabezpečené tak, že v rámci **OP Životné prostredie** sú aktivity v oblasti zlepšenia informovanosti a environmentálneho povedomia zamerané na zvyšovanie environmentálneho povedomia verejnosti s výnimkou cieľových skupín uvedených v PRV v opatrení 1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity (Os 1) a v opatrení 3.3 Vzdelávanie a informovanie (Os 3). V **OP Vzdelávanie** sú cieľovou skupinou zamestnanci a pracovníci výskumu a vývoja, nezahŕňa osoby pracujúce v agrosektore a lesníctve.

Demarkačné línie medzi opatreniami v rámci PRV

Prekrývanie podpory medzi opatrením 1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity (Os 1) a opatrením 3.3 Vzdelávanie a informovanie (Os 3) je zamedzené odlišnými konečnými prijímateľmi nefinančnej pomoci (v osi 1 sú to subjekty – prvovýrobcovia a spracovatelia produktov z oblasti pôdohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva a v osi 3 sú to podnikateľské subjekty a subjekty verejnej správy, napr. obce a ich združenia, ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Os 3).

PRIORITA: ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

SKUPINA OPATRENÍ 3.4 OBNOVA A ROZVOJ OBCÍ, OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI A SLUŽIEB

Kódy opatrení

321 Základné služby pre ekonomiku a vidiecke obyvateľstvo
322 Obnova a rozvoj dedín

Právny základ

Kapitola I, články 52 bod (b) i), ii) a 56 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005
Príloha II, body 5.3.3.2.1. a 5.3.3.2.2. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Cieľ

Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií a tým zabezpečenie vyššej atraktivity vidieckych oblastí, zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach.

Tento cieľ sa bude naplňať predovšetkým prostredníctvom:

- bezpečnejšieho a lepšieho prístupu do vidieckych oblastí;
- zlepšenia stavu vodovodných a kanalizačných systémov;
- vytvárania podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb (lepšie priestory pre spolkovú činnosť, zriadenie pripojenia na internet, vzdelávacie aktivity a pod.);
- realizovania ďalších aktivít súvisiacich so zlepšením životných podmienok vidieckeho obyvateľstva (rekreačné zóny, amfiteátre, tržnice, autobusové zastávky, cyklotrasy a pod.).

OPATRENIE 3.4.1 ZÁKLADNÉ SLUŽBY PRE VIDIECKE OBYVATEĽSTVO

Kód opatrenia

321 Základné služby pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo

Právny základ

Kapitola I, články 52 bod (b) (i), a 56 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005
Príloha II, bod 5.3.3.2.1. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr.:

- rekonštrukcia a modernizácia rekreačných zón;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk (vrátane krytých a zázemí týchto ihrísk), tržníc (vrátane krytých), autobusových zastávok a pod., (napr. obecných rozhlasov);
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecných stavieb (napr. obecný úrad, kultúrny dom, dom smútku) a objektov spoločenského významu (napr. amfiteátre) vrátane ich okolia (okrem stavieb a budov evidovaných na Ministerstve kultúry SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a lokalít UNESCO) vrátane zriadenia pripojenia na internet.

Typ podporených aktivít

- rekonštrukcia a modernizácia miestnej infraštruktúry;

- rekonštrukcia a modernizácia stavieb a objektov spoločenského významu;
- investície do objektov podporujúcich voľno časové aktivity.

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

1. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS..
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá zavedený ozdravný systém alebo nie je v nútej správe. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
3. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnené zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
5. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu *môže predložiť max. 2 ŽoP ročne, pričom musí predložiť poslednú ŽoP do troch rokov od podpísania zmluvy najneskôr však do 30. júna-apríla 2015.*
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí prostredníctvom stavebného povolenia, resp. iného právneho úkonu (ohlásenie stavebnému úradu v zmysle zákona č. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov) preukázať oprávnenie užívať predmet projektu s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba nových športových ihrísk). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte), najneskôr však pred podpisom zmluvy. V prípade vykonávania udržiavacích prác, na ktoré nie je potrebné ani ohlásenie stavebnému úradu (§ 139b, ods. 15. zák. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov) musí konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah užívať predmet projektu pri podaní ŽoNFP (projektu). V prípade pozemkov pod stavbami, ktorých technické zhodnotenie je predmetom projektu, preukáže konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP, ktorá súvisí s nadobudnutím pozemkov do vlastníctva. V prípade nákupu pozemkov určených pre výstavbu objektov, ktoré sú predmetom projektu, konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní objektov, ktoré sú predmetom projektu.
8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí užívať predmet projektu najmenej 6 rokov po predložení ŽoNFP (projektu) (deklaruje čestným prehlásením pri podaní ŽoNFP (projektu)).

9. Po ukončení projektu je konečný prijímateľ podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu do Agentúry pre rozvoj vidieka, ktorá je hostiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od podania poslednej ŽoP, ~~resp. po jej zriadení.~~
10. Všetky objekty podporené z verejných zdrojov v rámci projektu musia byť prístupné verejnosti.
11. Projekt musí mať neziskový charakter.
12. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu pri obstarávaní postupuje v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb.
13. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielneho financovania.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov:

1. výdavky sú v súlade s legislatívou EÚ a SR;
2. výdavky musia byť schválené a potvrdené zmluvou o poskytnutí NFP, musia byť primerané a musia byť vynaložené v súlade s princípmi hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti;
3. výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými záznamami, ktoré sú riadne evidované u konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v súlade s platnými právnymi predpismi.
4. výdavky musia byť uhradené zo strany konečného prijímateľa – predkladateľa projektu pred ich deklarovaním PPA v rámci ŽoP (priebežná ŽoP, záverečná ŽoP).

Kritéria pre uznateľnosť výdavkov

Oprávnené výdavky (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov)
Oprávnené sú výdavky od udelenia štatútu MAS. (s výnimkou výdavkov na obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní a na vypracovanie projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania, kde sú výdavky oprávnené od 1.1.2007).

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku;
3. výdavky spojené s obstarávaním podľa zákona o verejnom obstarávaní;
4. výdavky spojené s vypracovaním projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania;
5. výdavky spojené s externým manažmentom projektov;
- ~~6. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).~~

Výška výdavkov uvedených v bode 3, 4 a 5 nesmie presiahnuť 8 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny (s výnimkou výdavkov na obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní a na vypracovanie projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania, kde sú výdavky oprávnené od 1.1.2007) ;

2. výdavky na verejné obstarávanie, výdavky na vypracovanie projektovej dokumentácie a výdavky spojené s externým manažmentom projektov presahujúce 8 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt;
3. nákup použitého majetku;
4. nákup dopravných prostriedkov a dopravných zariadení;
5. výdavky na nákup nehnuteľností s výnimkou nákupu pozemkov (pod stavbami) určených na výstavbu, resp. technické zhodnotenie stavieb, ktoré je predmetom projektu, pričom konečný prijímateľ – predkladateľ projektu si môže uplatniť výdavky na nákup pozemkov v hodnote zistenej znaleckým posudkom, max. však do výšky 10 % oprávnených výdavkov na výstavbu, resp. technické zhodnotenie príslušných stavieb;
6. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prirážky a kurzové straty;
7. daň z pridanej hodnoty;
8. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
9. ~~vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;~~
10. *finančný prenájom*, bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
11. *spracovateľské poplatky, poisťné a ostatné výdavky spojené s obstarávaním investície formou splátkového predaja*
12. nájomné poplatky;
13. výdavky vynaložené v hotovosti ~~s výnimkou vlastnej práce;~~
14. poradenské a konzultačné služby;
15. výdavky na vypracovanie územno-plánovacej dokumentácie;
16. výdavky na vnútorné vybavenie administratívnych priestorov obecných úradov;
17. výdavky súvisiace s preplatením personálnych výdavkov na pracovníkov (zamestnancov) v rámci externého manažmentu projektov a to v prípade, ak starosta obce, ktorá bola/je konečným prijímateľom/prijímateľom v projekte vystupuje zároveň ako priamo zainteresovaná osoba pri realizácii projektu.
18. *dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb, ktoré konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nerealizoval v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb;*
19. *nákup IKT (napr.: PC, notebooka, klávesnice, myši k PC, mobilného telefónu multifunkčného zariadenia (fax, tlačiareň, kopírovací stroj skener), dataprojektoru a plátna, fotoaparátu, a softwaru vrátane jeho aktualizácie a licencií) okrem výdavkov súvisiacich so zriadením pripojenia na internet.*

Neoprávnené projekty

1. projekty zamerané na vytváranie zisku¹⁵;
2. projekty zamerané na zdravotnú starostlivosť, bytovú, sociálnu a školskú problematiku.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ)

¹⁵ Napr. v prípade rekonštrukcie a modernizácie obecných stavieb žiadateľ uvedené stavby ani ich časti nemôže prenajímať na podnikateľské účely.

Koneční prijímatelia aktivít skupiny opatrení 3.4 Obnova rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb ako súčasť projektov realizovaných miestnymi akčnými skupinami, zahŕňajú aj obec, ktorá je pólom rastu, resp. obce ktoré sú pólmi rastu. Z podpory sú však vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000¹⁶.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: plné financovanie
Typ investície: nezisková (pozri kapitolu 15. Výklad pojmov)
Oblasť podpory: celé územie SR, avšak obce nespádajúce do oblasti cieľa
Konvergencia len v prípade, že sú homogénnou súčasťou MAS, ktorá je registrovaná v oblastiach cieľa Konvergencia.

Maximálna výška podpory

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

- 100 % (80 % EÚ, 20 % SR) v cieľi Konvergencia
- 100% (55 % EÚ, 45 % SR) pre Ostané oblasti

Poskytovanie záloh konečným prijímateľom – predkladateľom projektu

V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

V zmysle článku 56 nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006 sa poskytne záloha konečným prijímateľom – predkladateľom projektu na základe ich žiadosti a to maximálne do výšky 20 % zo schválených oprávnených výdavkov. Jej vyplatenie podlieha zriadeniu bankovej záruky, rovnocennej alebo písomnej záruky zo strany konečného prijímateľa. Jej akceptovateľnosť platobnou agentúrou bude podliehať ustanoveniam vyplývajúcim z legislatívy SR.

Demarkačné línie a kritéria s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Neprekrývanie podpory z fondov EPFRV a EFRR je zabezpečené rozdelením podpory obciam podľa zaradenia, resp. nezaradenia do pólom rastu (EPFRV – obce mimo inovačných a kohéznych pólom rastu, EFRR – obce, ktoré sú inovačnými a kohéznymi pólmi rastu. Osobitne sa tu rieši i problematika separovaných a segregovaných rómskych osídlení).

Súlad s pravidlami o štátnej pomoci

¹⁶ Obec môže byť súčasťou MAS, ale nemôže byť konečným prijímateľom – predkladateľom projektu, avšak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z tejto obce môže predkladať ŽoNFP v rámci implementácie stratégie).

Nakoľko koneční prijímatelia podpory sú len obce (verejný sektor) a podporované budú len neziskové typy investícií, na dané opatrenie sa nevzťahujú pravidlá o štátnej pomoci.

OPATRENIE 3.4.2 OBNOVA A ROZVOJ OBCÍ

Kód opatrenia

322 Obnova a rozvoj dedín

Právny základ

Kapitola I, článok 52 bod (b) (ii) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

Príloha II, bod 5.3.3.2.2. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr.:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vodovodov a kanalizácie (vrátane ČOV – zákon 442/2002 Z. z., § 2, ods. b);
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, cyklotrás, verejného osvetlenia (**upozornenie: finančné prostriedky na zlepšenie technického stavu verejného osvetlenia je možné získať i v rámci opatrenia 2.2 Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast**), verejných priestranstiev a parkov.

Typ podporených aktivít

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnej technickej infraštruktúry (dopravná infraštruktúra, vodohospodárska infraštruktúra a ďalšia technická infraštruktúra);
- zlepšenie vzhľadu obcí (verejné priestranstvá, parky).

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

1. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS.
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá zavedený ozdravný systém nie je v nútenej správe. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
3. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnené zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
5. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.

6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu *môže predložiť max. 2 ŽoP ročne, pričom musí predložiť poslednú ŽoP do troch rokov od podpísania zmluvy najneskôr však do 30. júna-apríla 2015.*
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí prostredníctvom stavebného povolenia, resp. iného právneho úkonu (ohlásenie stavebnému úradu v zmysle zákona č. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov) preukázať oprávnenie užívať predmet projektu s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba nových športových ihrísk). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte), najneskôr však pred podpisom zmluvy. V prípade vykonávania udržiavacích prác, na ktoré nie je potrebné ani ohlásenie stavebnému úradu (§ 139b, ods. 15. zák. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov) musí konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah užívať predmet projektu pri podaní ŽoNFP (projektu). V prípade pozemkov pod stavbami, ktorých technické zhodnotenie je predmetom projektu, preukáže konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP, ktorá súvisí s nadobudnutím pozemkov do vlastníctva. V prípade nákupu pozemkov určených pre výstavbu objektov, ktoré sú predmetom projektu, konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní objektov, ktoré sú predmetom projektu
8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí užívať predmet projektu najmenej 6 rokov po predložení ŽoNFP (projektu) (deklaruje čestným prehlásením pri podaní ŽoNFP (projektu)).
9. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nesmie predmet projektu prenajať tretej osobe po dobu platnosti Zmluvy o poskytnutí NFP.
10. Po ukončení projektu je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu do Agentúry pre rozvoj vidieka, ktorá je hostiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od podania poslednej ŽoP, ~~resp.~~ *po jej zriadení.*
11. Všetky objekty podporené z verejných zdrojov v rámci projektu musia byť prístupné verejnosti.
12. Projekt musí mať neziskový charakter.
13. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu pri obstarávaní postupuje v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb.
14. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielneho financovania.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov:

1. *výdavky sú v súlade s legislatívou EÚ a SR;*
2. *výdavky musia byť schválené a potvrdené zmluvou o poskytnutí NFP, musia byť primerané a musia byť vynaložené v súlade s princípmi hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti;*
3. *výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými záznamami, ktoré sú riadne evidované u konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v súlade s platnými právnymi predpismi.*
4. *výdavky musia byť uhradené zo strany konečného prijímateľa – predkladateľa projektu*

pred ich deklarováním PPA v rámci ŽoP (priebežná ŽoP, záverečná ŽoP).

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov)
Oprávnené sú výdavky od udelenia štatútu MAS. (s výnimkou výdavkov na obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní a na vypracovanie projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania, kde sú výdavky oprávnené od 1.1.2007).

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku;
3. výdavky spojené s obstarávaním podľa zákona o verejnom obstarávaní;
4. výdavky spojené s vypracovaním projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania;
5. výdavky spojené s externým manažmentom projektov;
- ~~6. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).~~

Výška výdavkov uvedených v bode 3, 4 a 5 nesmie presiahnuť 8 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny (s výnimkou výdavkov na obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní a na vypracovanie projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania, kde sú výdavky oprávnené od 1.1.2007);
2. výdavky na verejné obstarávanie, výdavky na vypracovanie projektovej dokumentácie a výdavky spojené s externým manažmentom projektov presahujúce 8 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt;
3. nákup použitého majetku;
4. nákup dopravných prostriedkov a dopravných zariadení;
5. výdavky na nákup nehnuteľností s výnimkou nákupu pozemkov (pod stavbami) určených na výstavbu, resp. technické zhodnotenie stavieb, ktoré je predmetom projektu, pričom konečný prijímateľ – predkladateľ projektu si môže uplatniť výdavky na nákup pozemkov v hodnote zistenej znaleckým posudkom, max. však do výšky 10 % oprávnených výdavkov na výstavbu, resp. technické zhodnotenie príslušných stavieb;
6. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prirážky a kurzové straty;
7. daň z pridanej hodnoty;
8. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
9. ~~vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;~~
10. *finančný prenájom,* bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
11. *spracovateľské poplatky, poisťné a ostatné výdavky spojené s obstarávaním investície formou splátkového predaja;*
12. nájomné poplatky;
13. výdavky vynaložené v hotovosti ~~s výnimkou vlastnej práce;~~
14. poradenské a konzultačné služby;
15. výdavky na vypracovanie územno-plánovacej dokumentácie;

16. výdavky súvisiace s preplatením personálnych výdavkov na pracovníkov (zamestnancov) v rámci externého manažmentu projektov a to v prípade, ak starosta obce, ktorá bola/je konečným prijímateľom/prijímateľom v projekte vystupuje zároveň ako priamo zainteresovaná osoba pri realizácii projektu.
17. *dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb, ktoré konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nerealizoval v zmysle platnej legislatívy, ktorá upravuje verejné obstarávanie a Usmernenia, kapitola 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb;*
18. *nákup IKT (napr.: PC, notebooka, klávesnice, myši k PC, mobilného telefónu multifunkčného zariadenia (fax, tlačiareň, kopírovací stroj skener), dataprojektoru a plátna, fotoaparátu, a softwaru vrátane jeho aktualizácie a licencií)*

Neoprávnené projekty

1. projekty zamerané na vytváranie zisku.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ)

Koneční prijímatelia aktivít skupiny opatrení 3.4 Obnova rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb ako súčasť projektov realizovaných miestnymi akčnými skupinami, zahŕňajú aj obec, ktorá je pólom rastu, resp. obce ktoré sú pólmi rastu. Z podpory sú však vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000¹⁷.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok

Spôsob financovania: plné financovanie

Typ investície: nezisková

Oblasť podpory: celé územie SR, avšak obce nespádajúce do oblasti cieľa Konvergencia len v prípade, že sú homogénnou súčasťou MAS, ktorá je registrovaná v oblastiach cieľa Konvergencia.

Maximálna výška podpory

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve *na* implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

- 100 % (80 % EÚ, 20 % SR) v cieľi Konvergencia
- 100% (55 % EÚ, 45 % SR) pre Ostané oblasti

Poskytovanie záloh konečným prijímateľom – predkladateľom projektov

¹⁷ Obec môže byť súčasťou MAS, ale nemôže byť konečným prijímateľom – predkladateľom projektu, avšak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z tejto obce môže predkladať ŽoNFP v rámci implementácie stratégie).

V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektov EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

V zmysle čl. 56 nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006 sa poskytne záloha konečným prijímateľom – predkladateľom projektov na základe ich žiadosti a to maximálne do výšky 20 % zo schválených oprávnených výdavkov. Jej vyplatenie podlieha zriadeniu bankovej záruky, rovnocennej alebo písomnej záruky zo strany konečného prijímateľa – predkladateľa projektu. Jej akceptovateľnosť platobnou agentúrou bude podliehať ustanoveniam vyplývajúcim z legislatívy SR.

Demarkačné línie a kritéria s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Podporou obcí nezaradených do pólov rastu je zabezpečené, že podpora z fondov EPFRV a EFRR sa nebude prekryvať.

Demarkačné línie medzi opatreniami 3.4.1 a 3.4.2

Striktným dodržiavaním oprávnených činností stanovených v opatreniach 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo a 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí je zabezpečené neprekrývanie podpôr medzi týmito opatreniami.

Pokyny na vypracovanie tabuľkovej časti projektu vo formáte excel

Formulár Žiadosti o nenávratný finančný príspevok je vypracovaný pre každé opatrenie osi 3 implementované prostredníctvom osi 4 a osobitne. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný dodržať stanovenú formu z dôvodu objektívneho a transparentného posúdenia ŽoNFP (projektu). V prípade, že nedodrží stanovenú formu a nebude možné vykonať záverečné posúdenie a vyhodnotenie ŽoNFP (projektu) v zmysle stanovených podmienok v Usmernení pre administráciu osi 4 LEADER, bude vyzvaný k doplneniu údajov, resp. k upraveniu do predpísanej formy. Do odstránenia nedostatkov bude ŽoNFP (projekt) zo strany príslušnej MAS a Pôdohospodárskej platobnej agentúry (ďalej len „PPA“) pozastavená. Pri tvorbe podnikateľského plánu sa treba zamerať na čo najstručnejšiu formu predstavenia kľúčových faktorov projektu a uvádzať skutočnosti, ktoré sú podložené faktami a priloženou dokumentáciou. Neuvádza skutočnosti bez vypovedacej schopnosti. Podnikateľský plán musí vo forme zrozumiteľnej a prehľadnej preukázať reálnosť a jednoznačnú uskutočniteľnosť projektu, pokiaľ ide o jeho realizáciu a dokončenie.

Názov projektu má byť stručný a jasne vystihovať cieľ a zámer projektu.

K prepočtu minimálne 30 %-tného podielu tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových príjmoch /tržbách za posledný účtovný rok pred podaním ŽoNFP (projektu) konečný prijímateľ – predkladateľ projektu započíta aj príjmy z poskytovaných dotácií v rámci:

A. Priamych platieb v rátane doplatkov k priamym platbám

- jednotná platba na plochu;
- doplnková platba na plochu;
- platba na dojniciu;
- osobitná platba na cukor;
- prechodná platba na rajčiaky;
- osobitná platba na ovocie a zeleninu;
- platba na chmeľ;
- platba na veľkú dobytčiu jednotku.

B. Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 priame podpory z osi 2

- platby za hospodárenie v znevýhodnených oblastiach (LFA);
- agroenvironmentálne platby;
- platby za prvé zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy;
- platby v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde;
- platby za životné podmienky zvierat;
- platby za lesnícko-environmentálne opatrenia.

C. Plánu rozvoja vidieka SR 2004 – 2006

- agroenvironment a životné podmienky zvierat;
- zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

D. Štátna pomoc

- náhrady za živelné pohromy v zmysle Nariadenia vlády SR č. 369/2007 Z. z., § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 18, § 19.

V prípade, ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu v stanovenom termíne nedoloží požadované doklady v zmysle výzvy na doplnenie ŽoNFP (projektu) od príslušnej MAS, resp. PPA, projekt bude z ďalšieho spracovania vyradený z dôvodu nekompletnosti, nakoľko konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nepreukázal MAS a PPA pravdivosť ním uvádzaných údajov a informácií o spôsobe financovania predloženého projektu.